

ปุ๋ยอินทรีย์.... ปุ๋ยหมักชีวภาพจากขยะ...

เป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดหนึ่งเกิดจากการนำเศษอาหารหรือเศษเหลือจากพืชหรือสัตว์มาหมักรวมกันและผ่านกระบวนการย่อยสลาย โดยจุลินทรีย์จะเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมเป็นวัสดุที่มีความอ่อนนุ่ม เปื่อยยุ่ย ไม่แข็ง กระด้างและมีสีน้ำตาลปนดำ

ส่วนผสม

1. เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ หรือเศษอาหารสับ ที่ป่นละเอียด 20 กก.
2. น้ำหมักจุลินทรีย์พอประมาณ
3. ใบไม้แห้งพอประมาณ
4. กากน้ำตาลพอประมาณ
5. มูลสัตว์แห้ง เป็ด ไก่ ม้า โค กระบือ 1 ปี๊บ (20 กก.)
6. รำละเอียด 1กก.

วิธีทำ

1. เทวัสดุแห้งทั้งหมดลงบนพื้น
2. ผสมวัสดุทั้งหมดให้เข้ากัน
3. รดน้ำที่มีส่วนผสมของน้ำหมักชีวภาพในอัตราส่วนน้ำ 10 ลิตรต่อน้ำหมักชีวภาพ 1 ช้อนแกง กากน้ำตาล 2 ช้อนแกง (อาจผสมพด.1/1ซอง ขอรับได้ ที่กรมพัฒนาที่ดิน)
4. คลุมด้วยกระสอบปุ๋ยประมาณ 7 วันแล้วจึง

หมายเหตุ: ปุ๋ยที่ดี
มีราขาว ไม่มีกลิ่น สีดำ
มีน้ำหนักรเบา

การปลูกพืชเกษตรอินทรีย์

1. เลือกพื้นที่ที่เหมาะสม เช่น ห่างจากโรงงาน หรือสถานประกอบการ ฯลฯ
2. ศึกษาประวัติของพื้นที่การใช้ปุ๋ยการใช้ สารเคมีย้อนหลัง 3 ปี
3. เลือกปลูกพืชให้เหมาะสมกับดิน ดินร่วน ดินเหนียว
4. ปรับปรุงดินให้มีคุณภาพเหมาะสมแก่การ

การจัดการพืชระบบเกษตรอินทรีย์

1. วางแผนการปลูกพืชที่เหมาะสม กับฤดูกาล
2. ไม่ใช้พืชจีเอ็มโอ

ส่วนผสมในการปรุงดิน

- ปุ๋ยอินทรีย์
- ขุยมะพร้าว/ใบมะพร้าวแห้ง
- ปุ๋ยคอก-พด.12

เกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์ คือ การทำการเกษตรที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมรักษาความสมดุลของธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพโดยมีระบบการจัดการที่คล้ายคลึงกับธรรมชาติหลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์รวมถึงการนำเข้าภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ประโยชน์ด้วยผลผลิตที่ได้จะมีความปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคไม่ทำให้สภาพแวดล้อมและที่ดินเสื่อมโทรม

ขั้นตอนการทำเกษตรอินทรีย์

- 1.การปรับปรุงบำรุงดิน
ต้องปรับปรุงคุณภาพดินให้มีคุณภาพก่อนทำการเพาะปลูก
- 2.คัดเมล็ดพันธุ์ เพาะกล้า เพื่อให้ได้ต้นอ่อน
- 3.นำต้นกล้ามาปลูกลงบนแปลงคุมแปลงด้วยฟาง
- 4.ดูแลต้นกล้าให้เติบโตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์

องค์ความรู้
.....เกษตรอินทรีย์

ปุ๋ยอินทรีย์...
ปุ๋ยหมักชีวภาพจากขยะ

จัดทำโดย อบต.บ้านลำนาว

วิธีการทำการเกษตรแบบอินทรีย์

หลักพื้นฐานของการทำเกษตรอินทรีย์

1. ห้ามใช้สารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตรทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้า ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช และฮอร์โมน
2. เน้นการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุเช่นปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อให้พืชแข็งแรงมีความต้านทานต่อโรคแมลง
3. รักษาความสมดุลของธาตุอาหารภายในฟาร์ม โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. ป้องกันมิให้มีการปนเปื้อนของสารเคมีจากภายนอกฟาร์ม ทั้งจากดิน น้ำ และอากาศ โดยจัดสร้างแนวกันชน ด้วยการขุดคู หรือปลูกพืชยืนต้น และพืชล้มลุก
5. ใช้พันธุ์พืชหรือสัตว์ที่มีความต้านทาน และมีหลากหลาย ห้ามใช้พันธุ์พืชหรือสัตว์ ที่ได้จากการตัดต่อสารพันธุกรรม
6. การกำจัดวัชพืชใช้เตรียมดินที่ดี และแรงงานคนหรือเครื่องมือกลแทนการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช
7. การป้องกันกำจัดวัชพืชใช้สมุนไพรกำจัดศัตรูพืชแทนการใช้ยาเคมีกำจัดศัตรูพืช

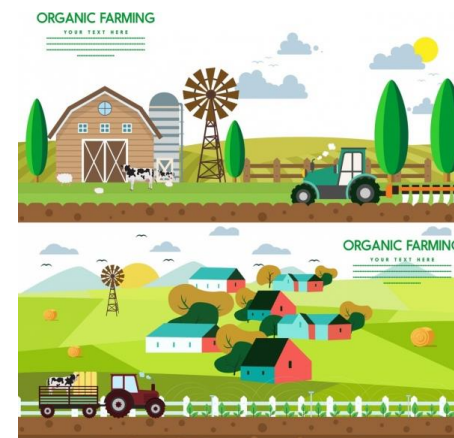
8. ใช้ฮอร์โมนที่ได้จากธรรมชาติ เช่น จากน้ำสกัดชีวภาพแทนการใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์
9. รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการรักษาไว้ซึ่งพันธุ์พืช หรือสัตว์ สิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดที่มีอยู่ในท้องถิ่น ตลอดจนปลูกหรือเพาะเลี้ยงขึ้นมาใหม่
10. การปฏิบัติหลักการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปให้ใช้วิถีธรรมชาติ และประหยัดพลังงาน
11. ให้ความสำคัญพลีทิมมนุษย์และสัตว์
12. ต้องเก็บบันทึกข้อมูลไว้อย่างน้อย 3 ปี เพื่อรอการตรวจสอบ

ปัญหาในการทำเกษตรอินทรีย์

1. ผลผลิตจะไม่ออกทั้งปี แต่ออกตามฤดูกาล เพราะเกษตรอินทรีย์เป็นการทำการเกษตรที่พึ่งพาอาศัยธรรมชาติมากกว่าการฝืนธรรมชาติ ซึ่งจะทำให้ต้องการใช้สารเคมีมากขึ้นตามไปด้วย
2. ราคาผลผลิตจะสูงกว่า เพราะแม้จะใช้ปัจจัยในการผลิตลดลงแต่ต้องใช้แรงงานในการดูแลและเอาใจใส่มากขึ้น

การเลือกพื้นที่

1. ควรเลือกพื้นที่เหมาะสม โดยอยู่ห่างโรงงาน หางแปลงปลูกที่ใช้สารเคมี มีแหล่งน้ำสะอาด ไม่มีสารพิษเจือปน
2. ศึกษาประวัติพื้นที่ เช่น เคยปลูกพืชอะไร การใช้ปุ๋ย และสารเคมี ย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี
3. เลือกปลูกพืชให้เหมาะกับดิน โดยให้พิจารณาว่าดินมีทั้งดินร่วน ดินเหนียว หนัก ดิน หนัก ดิน ดินเป็นกรด ดินเป็นด่าง ดินเค็ม เป็นต้น จึงควรพิจารณาเลือกปลูกพืชที่ขึ้นอยู่เดิม
4. สังเกตจากพืชที่ขึ้นอยู่เดิม เก็บตัวอย่างดิน น้ำ ไปทำการวิเคราะห์

การวางแผนจัดการ

1. วางแผนป้องกันสารพิษจากภายนอก ทั้งทางน้ำและทางอากาศ การป้องกันทางน้ำโดนขุดคูรอบแปลง การป้องกันทางอากาศโดยปลูกพืชกันชน ทั้งไม้ทรงสูง ทั้งไม้ทรงสูง ทรงสูงปานกลางต้นเดี่ยว บนคันกันน้ำรอบแปลง
2. วางแผนป้องกันภายในจัดระบบการระบายน้ำ การเก็บรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ และการเข้าออกไร่นา
3. วางแผนระบบการปลูกพืช เลือกฤดูปลูกที่เหมาะสม ใช้พันธุ์พืชที่ต้านทานโรค-แมลง พืชบำรุงดิน พืชไล่แมลง

การเลือกพันธุ์ปลูก

1. คำนึงถึงสภาพดิน สภาพภูมิอากาศ ความต้านทานต่อโรค-แมลง และวัชพืช ความหลากหลายของชนิดพืชในแปลง
2. ไม่ใช้พืชจีเอ็มโอ (พืชที่มาจากการตัดต่อสารพันธุกรรม)
3. ควรเป็นเมล็ดพันธุ์พืชที่มาจากการปลูกแบบอินทรีย์

การปรับปรุงบำรุงดิน

1. เลือกพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินสูง (ห้ามตัดไม้ทำลายป่า)
2. ถ้าดินเป็นกรดจัดใส่หินปูนบดลดความเป็นกรด
3. ปลูกพืชตระกูลถั่วและไถกลบ ได้แก่ โสน ถั่วพุ่ม ถั่วพริ้ว ถั่วมะแฮะ เป็นต้น
4. ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เศษซากพืช เพื่อช่วยปรับโครงสร้างดิน และให้ธาตุอาหารพืช
5. ดินขาดฟอสฟอรัสให้ใช้ปุ๋ยหินฟอสเฟต
6. ดินขาดโพแทสเซียม ให้ใช้ปุ๋ยมูลค่างควา เกลือ โพแทสเซียมธรรมชาติ และขี้เถ้าถ่าน

การทำเกษตรแบบอินทรีย์

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านลำนาว
อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช
โทรศัพท์ 075809135
www.banlamnow.go.th